

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 mértékegysége szerinti a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Államháztartásunk.

(Ü. L.) Magyarország államháztartása súlyos állapotban volt husz éven át, hogy megint rendezett állapotban legyen közel pár tizeden át. Az első költségvetés 1870-ben nyújtott be Lónyay Menyhért pénzügyminiszter által — deficit mentesen. Jellemző, hogy a midőn a parlamentaris kormány kialakult 1848-ban április havában, Kossuth Lajos pénzügyminiszter már három hó múlva előterjeszté a költségvetést, mozogva az a mai pénzügyterekben ugy 160 millió koronában. Szerény háztartás volt biz ez a mostanihoz képest. De elég köteleességérzetre mutat, a gyors költségvetés elkészítése.

A kiegyezés óta azonban az első költségvetés tárgyalása csak három év múlva következett be, a kormány kinevezése után. Rózsás színben látta akkor mindenki a helyzetet, és bizva pénzügyeink szilárdságában, alaposan kiforgatta a parlament az előterjesztett költségvetést, mindenféle alakban növesztve a kiadásokat s újabb megújabb kiadási tetteket véve be a költségvetésbe. Ugy hogy midőn Lónyay a költségvetés tárgyalása után rövid időn közös pénzügyminiszter lett, egy nagy beszédben bucsuzott el a parlamentben, jelezve az államháztartás közeli megingását, ha mérték nem tartatik a kiadások túl fokozásában. A megdöbbenést nemsokára a való váltá be, beállott a deficitnes költségvetések előterjesztése. Tartva ez 1890-ig.

És különös veletlensége a sorsnak! . . . Wekerle nevéhez van fűzve a magyar államháztartás rendbe szedése, s ugyan az ő nevéhez fűződik annak megingása. Lukács László ugyan menté elődét az indemnitáskor tartott beszédben, mondva egy helyen: „en azokért a kedvezőtlen jelenségekért, a melyek államháztartásunkban mutatkoznak, nem vádolom Wekerle Sándort, hanem vádolom azt a rendszert, a mely a látszatnak és külsőségeknek kedvéért, felaldozta a lényegét, azt a rendszert, a melynek sem ő, sem bármely hatalmas államférfi nem lett volna képes útját állani, s a mely rendszernek maga Wekerle Sándor is áldozata lett. Ez az én felfogásom az ő működéséről és szerepléséről, ebben a kérdésben“. Lovagias nyilatkozat volt ez Lukács László részéről, de nem fedi azért azt a vádat, hogy Wekerle nem állott hivatása magaslatán, a mikor nem szállott szembe az áramlattal. Hiszen ez egy pénzügyminiszternek elengedhetlen kötelessége. De a sors azért bosszulta rajta meg magát, hogy a miniszteri tarcza keresése és az ahoz való görcsös ragaszkodásáért, szemet hunyt a rendszer bal kivésésén s engedte e folytán összeomlani az 1890-ben rendbe szedett államháztartást. Ez megbocsáthatlan bűn volt egy oly férfiutól, akinek oly szép mult állott a háta megett. De

hát e férfiut rabjává tette a dicsvág, hogy ő aljón az ország elén s így nem állta útját a koalíciós rendszernek, mert felt, hogyha az ellen állást foglal, ez miniszteri állásába kerülhet. A történelem előtt azonban az eljárása kritika tárgyává fog teletni és nem fog keztyús kézzel elbánni vele, miként ezt tevé Lukács László, a nemes lelkű férfi, a ki ellen Wekerle konspirált annak idején mint királyi kiküldött ellen, nehogy sikerüljön oly beket kötnie, mely neki miniszteri állásába kerülhetne.

Ma már ott áll a helyzet, hogy 1908-ban 84,800.000 korona a hiány a zárszámadás szerint, de nem a Wekerle bevallása szerint. És hogy az 1909. évi zárszámadás mit fog hozni, azt még nem tudhatni, de kedvezőbb bizonyosan nem lesz, mint az előző évi. Nem nagy vigasz szerintem a Lukács pénzügyminiszter kijelentése, a midőn beszédben azt mondja: „Azonban egy öröndetes jelenséget mégis konstataálnom kell, és ez az, hogy az állam rendes kezeleiben, az államháztartás egyensúlya nem szenvedett semmiféle csorbat“. Ez ha vigasztaló is, de általánosságban mégsem tünteti el az évi hiányt, bármely alakban is jeleztessek az. Mit ér az o.y rendes kezelés, ha aztán rendkívüli s más czimmal az évi merleg deficitben végződik.

A szabadelvű kormányzat utolsó esztendeje hatvannyolcz es felmillió felesleggel végződött. A koalíciós korszak ellenben szép pénzügyi eredménnyel zárult le. Joggal mondhatni, gyászosabb korszaka nem volt Magyarországnak, mint a „nemzeti kormány“ alatt. Süt-kerezték a kezdetbeni napfenyben, alig gyözve a sok diszpolgári okleveleket eltenni, mely okmányok akkor a dicsőségüket jelző, — de a mik most már ugyanis elhomályosodtak a rideg tenyek előtt. Ez jó pelda azon városokra nevez, hogy jövőben szettekinőbb legyenek a „diszpolgári“ — választásukban, — s akkor a város utódai nem fognak szégyenkezni a sok diszpolgar választásáért.

De ha Lukács László pénzügyminiszter öröndetesnek is monda az államháztartás megnem rendülését a rendes kezeleiben — gyöngve vigaszként. A legöröndetesebb mégis az: hogy Magyarország pénzügyminisztere Lukács László lett. Mar mint államtitkár jobb keze volt az első és nem a második Wekerlenek, az államháztartás rendbeszedésében: — majd mind négy éven át pénzügyminiszter azt bizton vezeté, hogy megint kezébe vegye a zilált pénzügyek vezetését.

Iy férfiut pénzügyi vezetésben megbízhatik az ország. Büszke lehet Nagyenyed polgársága, hogy a város képviselői mandatumát tartá meg. Nagy elismerés jut ki a magyar pénzügyeket tárgyaló munkában a Lukács László részére, mely elismerés fenytt vet Nagyenyed városára is. Ne fessünk

sötét képet magunk elébe állami háztartásunk megromlásáért, mert biztos kézbe jutott annak újbolí rendbeszedése. A gondviseles porba dönté a koalíciót és megmenté ezáltal államháztartásunk még rosszabbra fordulását.

A képviselőházból.

Alig lett vége az ex-lexaek, a honatyak megszavaztak az ujczekokat is. Auguztus-ban lesz a sorozas, s tudni való, hogy a mezei munkak idején éppen jól esik letenni a sarlot, kaszat, szena-szalma villát, meg a eseplest. De hat török is az effele kicsiségekkel a Justh es tarsai czimú czog. Hiszen ok nem is akartak, hogy katona legyen valaki pláne közöstügyes baka! Ezt csak a kormánypart akarja. Persze 1906-ban, 1907-ben, 1908-ban más volt. Akkor megszavaztak mindent. Amde munderrol nem emlekezett meg Hazai Samu honvédelmi miniszter, sokkal tapasztalatosabb volt, mintsem megese a fogyatekos szamu ellenzeket. Sot oly szép, tartalmas beszédet mondott, hogy mameluk es elkeseredett ellenzek egy szivvel, szájjal eljenezte, tapsolta es gratulalta.

A miniszter a hadseregre költött pénz nem tekinti „aldozatnak“, aminthogy az sem áldozat, ha az ember tükár ellen a hazát biztosítja. A fegyveres ero az államnak egy szükséges intézménye, mig az örök béke igeje testte nem válik. A mig Oroszország 24¹/₂, Olaszország 21¹/₂, Nemetszág 20 es Franciaország 27 százaléket költ a hadseregére, addig a monarchia csak 15 százaléket költ. Erösíteni kell hadseregünket, tüzersegünket, ha megakarjuk állani helyünket. De a hadsereg nem kepezi egyedüli harczeszközét az orszagnak, mert harczeszközket szerepel a nemzet kulturája, energiája, egyetertese, politikai erettsege, azonkivül a nemzet fizikai állapota, gazdagsága. Ezekkel a harczeszközökkel fogja az állam az élet nagy harczeit, nagy csatait szünet nélkül es ugyszolyan észrevetlenül a haborun kívül megvívni más államokkal es fog gyözni, vagy bukni, mielött meg a nyers erőszak terere lépne.

Ilyen okos es igaz beszéd reg hangzott el magyar katona ajkáról a képviselőházban s nem esoda, hogy maga Apponyi is sietett honorálni a szeles látókört.

Levelezés.

Borszék, 1910. július 27.

Miután két napi remekül derős es meleg nap után ma ismét állandó borulat es eső van, az ilyen beuyomás alatt keletkezett hangulatban talán nem is tanácsos levelírás hoz kezdni.

Ámde ebben a jó idő még nagyobb akadály, mert akkor egyáltalán csak este vagyunk hön, s ha a nagy ősök „mécstűknek lángjánál” tudtak szép és magasztos gondolatokat termelni s azokat le is írni, az epigonok erre egy szal gyertyánál annyival kevésbé képesek, mert még villanyfénynél sincsen meg erre való hivatottságuk.

De hát igaz! — szerencsére — nem tartozom valami fürdői level-félében számot adni impressióimról s így mindaz, a mit önként nyujtok, bírálat alá nem eshetik.

A mit Borszék és környéke a természet-től kapott, mind nagyon bájos és a természet végtelen erejét, hatalmát bizonyítja.

A növényzet egyszerű pompáját és bőséget az alkotás ürügyével pusztító, romboló emberi vandalizmus sem képes feltűnőleg megváltoztatni, a remek vizek gazdagsága és összetétele óriás mennyiségű rejtett kincsekre hagy következtetni, melyek tartalékolva vannak földanyánk méhében, késő embermilliók és évezredek számára.

Sajna, ezzel a becses értékekkel sehogy sem áll arányban az arra hivatottak igyekezete oly irányban, hogy ezen kincseket a reájuk utaltak mennél nagyobb számának részére juttatnák.

Kizsákmányolni! Ez a jelszó. Mennél kevesebbet nyujtani, de minél nagyobb ellenérték fejében.

Nem házi kezelés, sem nagybérlet, nem monopoliun, sem vállalkozás kellene ide, hanem nagy látókörrel bíró puritán jellem, és teremtő szellem, mely az erkölcsi, a magyar sikerért való rajongó szeretettel vezérelt cselekvéseit s akkor látnátok meg jó szeke-lyeim minő kincset birtok ti Borszékben s mennyi áldás lenne munkátok után.

Külömben pedig minden emberi gyarlóság és elég rossz időjárás dacára a fürdőhely szépen megtelt, nagy elevenséget mutat, bárha a társas érintkezésre, a vendégek olesó és kellemes szórakoztatására alig történik valami.

Éltünk itt valaha még olyan időt is, amikor a fürdő-biztoság, fürdő-orvosok, tisztviselői kar együttes igyekezettel hozták össze a közönséget táncmulatságon, koncerteken, kirándulásokon, megismertetve a vendégeket egymással s a vidék csodás szépségeivel.

Lesz tán még valaha jobban is! Az emberek nézetei, szokásai, erkölcsi változ-
nak, de a bázis, melyet Borszék nyujtani mindig fog, fennmarad és később sem lesz késő helyreütni az eddigi mulasztásokat.

E közben az idő ismét megjavult s ezzel együtt újra éled reményünk, és szilárdul bizodalunk a jövőben. W.

Vegyes hírek.

— **Ő felsége 80-dik születése napjának** megünneplése tárgyában Kenessey Bela dr. erdélyi ref. püspök szép és magasztos tartalmu körlevelet intézett a ref. egyházak lelki pásztoraikhoz. Az ünnepélyes istentisztelet augusztus 18-án délelőtt tartassanak, melyre az állami, katonai, megyei, városi és községi hatóságok is meghívandók.

— **Uj belső titkos tanácsos.** A király Mihályi Viktor dr. balászfalvi görög katolikus érseknek a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Halálozás.** Székely Kálmán m. kir. áll. statisztikai hiv. tiszt folyó hó 25-én hosszabb szenvedés után, életének 38-ik, házasságának 5-ik évében Budapesten meg-

halt. Az elhunyt Székely Endre árvaszéki úlnöknek testvérbátyja volt.

— **A nagyenyedi patakon volt vasuti vashidat** kicserélték, mi a fő közlekedési vonal biztonságát emeli. Vajjon nem volna-e lehetséges, hogy a régi vashidat megszerezze városunk és a megyeházához vezető rozoga pallót azzal kicserélje? Kérdjük: tett-e ily irányban valami lépést a t. polgármester ur s a t. tanács?

— **A nagygyakorlat elmarad.** Ő Felsége a vezérkar előterjesztésére elrendelte, hogy az idei királyi nagygyakorlatok egészen elmaradjanak. A 10 ik hadtest területén járványszerűen fellépett a lövész és ezért maradnak el a nagygyakorlatok.

— **Pótló érettségi vizsgálatok.** Az erdélyi ref. egyházkerület igazgató tanácsa a szeptemberi javító és pótló érettségi vizsgálatok idejéül szeptember 2—4. (írásbeli) és 5. (szóbeli) napjait tűzte ki a zila hi ref. főgimnáziumban.

— **Mi baj van a jéggyárral?** ezt szeretnék tudni azok, akik drága pénzen szeretnének legalább egy kis jéghez jutni. Ha van valamely akadály, tessék a t. polgármester urnak s a t. tanácsnak bölesen, de jó eredménynyel intézkedni. Azt láttuk, hogy hogy amig Raphael állatorvos ur ügyelte, addig ilyen mizériák nem voltak.

— **A fehéregyházi csata.** Ma van 61-dik évfordulója a fehéregyházi csatának. Ezen a sikon halt meg Petőfi Sándor hazánk lángelkű költője, a szabadság katonája. Ebből az alkalomból a segesvári magyar polgári kör ünnepélyt rendez a fehéregyházi emlékoszlopnál és a segesvári Petőfi szobornál.

— **A szolnok dobokai pusztulás.** Már említettük, hogy milyen nagy vihar pusztított Szolnok-Doboka megyében. Csicsókeresztúr, Felőr, Nagydebrec, Alsóilosva és Ispánmező községek völgyvidékének egész gazdasági termése lett semmivé. A tengeri, kalászos és takarmány-dűlők iszap alatt állanak. Nagydebrecen tizenöt házat, Ispánmezőn hat házat mindenestől elsodort az áradat. Összesen negyven halottja van a vihar pusztításának. A megye segélyezési akcióit indított.

— **Azt kérdezik az itthon fürdőzők,** hogy jár-e rendszeren fürödni a városi gőzfürdőbe a polgármester ur, a főorvos ur? És ha járnak: miért nem intézkednek a drága pénzen épült fürdő rendben tartásáról, elegendő friss vízzel, megfelelő tisztaságról. Pénzbírság alatt kellene elrendelni, hogy a tisztelt urak járjanak rendszeren el a városi vállalatok felügyeletében.

— **A színikerületek uj beosztása.** A közoktatásügyi minisztérium megváltoztatta a színikerületek eddigi beosztását. Ugyanekkor az igazgatói engedélyeket is kevesebbitették. Hét területi színigazgató kapott engedélyt, ezek között Kunhegyi Miklós színigazgató, ki két évvel ezelőtt nálunk is működött, Alsó-Fehér, Torda-Aranyos, Kis- és Nagyküküllő, Fogaras, Háromszék, Csik, Udvarhely, Maros-Torda, Brassó Kolozs, Arad, és Bihar megyékre kapott területi engedélyt.

— **A kolozsvári iparkamara** folyó hó 29-én tartott rendes közgyűlése tárgysorozatból kiemeljük a következő pontokat: A kamara megsürgette a keresk. kormánytól a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotását. Körlevélben figyelmeztette a szállító közönséget, hogy nagyobb tömegű áru küldeményl igyekezzék a nyár folyamán

elexpediálni, nehogy az őszi tömegesebb terményszállítás alkalmával kocsihiányert panaszuk legyen. A hólabda szerű tiszt-szegetelen üzletszerzés veszélyes és káros következményeire a nagyközönséget körlevélben fogja figyelmeztetni. A miskolci, nagyvárad és kassai társkamarak kezdeményezése alapján a miniszterhez feliratot intéz, hogy az állami gyermekmenhelyek ruha szükségletét ne központosítsa, egy két intézet részére, hanem azt kerületenként és aránylagosan juttassa a kisiparosoknak. Az iskolák tanszer árusítását, mint a mely a kereskedelem jogkörebe tartozik, a kamara nem helyesli és ez ellen a kormányhoz felterjesztést intéz. A munkásbetegségélyző és balesetbiztosító törvény sürgős módosítása országos érdek lévén, a kamara kéri a minisztert, hogy ez iránt az érdekképviselőket kérje meg és tárgyalásokat megindítva a megállapodásokat mielőbb foglalja törvényjavaslata. Laurentzi beszterezeti kultag indítványára a közgyűlés hódolattal üdvözlö a király ő felségét 80-ik születés napja alkalmával és ennek emlékére a tisztviselőinek folyó szolgálati évet kettőnek számítja.

— **Elragadták a lovak.** Nikora László csongvai községi bíró édesapjával kocsin a veresmarti állomás felé igyekezett. A lovak valamitől megijedtek és a kocsit elragadták. A koci minden pillanatban felfordulással fenyegette a bennülőket, kik végre is kénytelenek voltak életük kockázatásával a kocsiból kiugrani, de ugrás közben szerencsétlenül estek le, mindketten súlyos sérülést szenvedtek. A lovak a kocsit örült gyorsasággal tova ragadták és izzé-porra törték.

— **A rézgálicz keverék kedvezményes szállítása.** A kereskedelemügyi miniszter az országszerte uralkodó peronoszpóra veszedelemre való tekintettel — meltányolva a folyó évi előre haladott idényben a peronoszpóra elleni védekezés céljaira szolgáló szerek minél gyorsabb szállításához fűződő közgazdasági érdekeket — kivételesen és visszavonásig, de legkésőbb a folyó év augusztus végéig megengedte, hogy a magyar kir. államvasutakon a rézgálicz keverék és rézkénpor küldeményekre, melyek kizárólag a peronoszpóra viticola (penészgomba) pusztítására szolgálnak, a gyorsarukent való szállítás s tetszés szerinti mennyiségben való feladás esetén a II. osztály díjtételei alkalmaztassanak.

— **Halálos verekedés.** Egy Árpi nevű söcsempész élt Marosujvárt, ki valóságos réme volt a községnek és vidékének. Sok dolgot és kellemetlenséget okozott a kincstári sóöröknek, míg a mult napokban utól érte a végzet a megrögzött gonosztevőt. Marosveresmarton egy közkatonával és annak társaival mulatott egy kis korcsmában; a szesz hatására csakhamar kötekedni kezdett, a közkatonával összeverekedett, ki felhevülésében elővette oldalfegyverét és azzal oly erős ütést mért Árpi fejére, hogy koponyáját ketté vágta. Árpi pár percznyi kintlódás után a helyszínen meghalt.

— **A cukor és a rovarcsipés.** A szunyognak és a légynek a csipése nyomán támadt viszkető sebre, vagy kis daganatra rendszeren közönséges parfüm-nélküli, tehát az ugynevezett háziszappanból való, vagy pedig szalmiákkoldatot szoktak rá tenni. Ezek a szerek mind nagyon jók, azonban egyik se gyógyít olyan gyorsan, mint a közönséges fehér cukor oldata, amit pedig igen kevesen tudnak. Egy kis darab fehér cukor ugyanis akár vízben, akár

BUTOR-RAKTÁR

KUNSCH ANTAL
épület- és butorasztalos
NAGYENYED, Rózsa-utca,
a vármegyházzal szemben.

Elvállal mindennemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és rézbutorokban, ugyancsak mindennemű kárpitozott butorokban

194 8-25

Több pénze akkor lesz,
ha nélkülözhetetlen, olcsó és
tartós szőttesárukat

csak
a Nagyenyedi Szövőgyárból!
VÉSZ.
Arjegyék ingyen küldetik.

11681. sz. 1910.

Temesvári vásár-hirdetés.
Az idei Temesvári Szent Jakab
országos vásár

folyó évi augusztus hó 11-étől
bezárólag augusztus hó 15-éig
fog megtartani.

Mindenféle állat felhajtása az országos
vásárra augusztus hó 11-étől, esütörtökön
reggeli 5 órától meg van engedve.

Temesvárott, 1610. évi július hó 12-én.

A városi főkapitányságtól:

108 1-2 **Beé Ferencz,** főkapitány.

:: Egy helybeli ::
jó családból való

fiu, tanulónak

felvétetik Földes Ede
könyvkereskedésében.

1-

	
Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.	
Előnyös és elad értékpapirokat. Vásárol elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett. Letétbe kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Időgen az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltete- lek mellett számítol le. Váltókat a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el. Allandó betéteket	kölcsön ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzügyesek részvényeire. részére telefon bevezetve 14. szám alatt.
Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.
C. 5 3/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f. | b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f. |
|---|---|

Valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő,
ki súlyt fektet elsőrendű fajtszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszserjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
Bojgygyümölcsök stb.

Szőlőoltványok.

(1. ssima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyek kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

86 1-

Friss töltésű bor- és gyógy-vizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária”, Margit, Parádi árszén, Répáti, Salvator, Siculia és Szojtkai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi keserűvizek.

47 1-

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.